

VISUALIZATION OF VIOLENCE ON DESIGN SURFACES

Research Assistant Emel Koru

University of Yalova

Abstract

Optional access and identity disclosure in physical or virtual environments where individuals can display their attitudes and behaviors and be socially present has led to the emergence of different types of violence. Thus, in addition to physical and mental violence, there are cases where the part of the exposed to violence is subjected to violence even though they do not know the violent part. Therefore, even if the environment, practitioner and exposure change, the result does not: Violence is everywhere and continues to exist.

In the 21st century, the extent of violence has advanced to a level that requiring a social struggle. So, it is necessary to approach the issue of violence carefully in order to raising social awareness and enlightenment. One of the areas that should be sensitive to violence is “design” because design is the most important tool of communication. It should be assume a role that brings together feelings and thoughts in a common language, prompts the mass to think, show the facts and social defensible truths. For the non-violent communication, design should also be free from violence.

Today, the concept of “violence” which is reflected on the design surfaces, creates an environment where freedom in attitudes an behaviors and “anti-“ tendencies coincide. For this reason, the visualization of violence on two-dimentional surfaces gains importance for raise awareness within the scope of social responsibility. Thus, with the increase in the using of digital media, the ease of access to information and data increases the importance of this role. In this research the design and its surfaces were examined. Violence was defined, its types and graphic designs criticizing violence were examined in terms of semiotic meanings. Books, these, articles and internet resources in graphic design products and field literature were used as data collection tools.

Keywords: Design, Graphic Design, Social Responsibility, Violence.

TASARIM YÜZEYLERİNDE ŞİDDETİN GÖRSELLEŞTİRİLMESİ

Arş. Gör. Emel Koru

Yalova Üniversitesi

Özet

Bireylerin tavır ve davranışlarını sergileyebildikleri ve sosyal olarak varlık gösterebildikleri fiziksel veya sanal ortamlarda, erişimin ve kimlik ifşasının opsiyonel olması, farklı şiddet türlerinin doğmasına yol açmıştır. Böylece fiziksel şiddet ve mobbing olarak adlandırılan mental şiddetin yanı sıra şiddete maruz kalan tarafın şiddet gösteren tarafı tanımadığı halde şiddete uğradığı durumlar söz konusu olabilmektedir. Dolayısıyla ortamı, uygulayıcısı ve

maruz kalanı değişse de sonuç değişmez: Şiddet hayatın her yerindedir ve varlığını sürdürmektedir.

21. yüzyılda şiddetin boyutu toplumsal bir mücadeleyi gerekli kılacak düzeyde ilerlemiştir. Bu açıdan, farkındalık yaratma ve toplumun aydınlatılması için şiddet hususuna titizlikle yaklaşılması gerekmektedir. Şiddete hassasiyetle eğilmesi gereken alanların başında ise “tasarım” gelmektedir. Çünkü tasarım iletişimin en temel aracıdır. Duygu ve düşünceleri ortak bir dilde buluşturan, kitleleri düşünmeye sevk eden, olguları ve toplumsal olarak görece savunulabilir doğruları gösteren bir rol üstlenmelidir. Şiddetin iletişimde yeri olmaması gereği, tasarımın da şiddetten arındırılması gereğini doğurur.

Günümüzde tasarım yüzeylerine yansıyan “şiddet” kavramı, tavır ve davranışlardaki özgürlük ve “anti-” eğilimlerin çakıştığı bir ortam oluşturmaktadır. Bu nedenle sosyal sorumluluk kapsamında farkındalık yaratmak amacıyla iki boyutlu yüzeylerde şiddetin görselleştirilme biçimi önemli bir boyut kazanmaktadır. Nitekim dijital ortamların kullanımının artmasıyla bilgiye ve veriye erişimin kolaylığı da bu rolün önemini arttırmaktadır.

Çalışmada, öncelikle tasarımın tanımı irdelenmiş ardından söz konusu tasarım yüzeylerine değinilmiştir. Şiddetin tanımı yapılmış, tasarım yüzeylerinde şiddetin türlerine değinilmiş ve şiddeti eleştiren yeni nesil grafik tasarımlar, aktardıkları (semiyotik) anlamlar bakımından incelenmiştir. Veri toplama araçlarından görsel doküman olarak grafiksel tasarım ürünleri, alan yazını kısmında ise kitap, tez, makale ve internet kaynakları gibi dokümanlar kullanılmıştır.

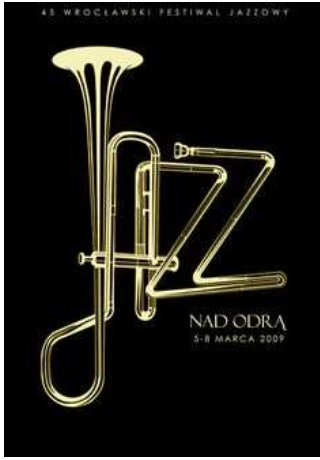
Anahtar Kelimeler: Tasarım, Grafik Tasarım, Sosyal Sorumluluk, Şiddet.

Tasarımın Tanımı

“Tasarım görsel ve fiziksel fikirlerin gelişimini ve deneyimlenmesini kapsayan bir süreçtir (Ambrose & Harris, 2012).” Genel anlamıyla, yaratıcılık temeline dayanan ve bir amaç doğrultusunda gerçekleştirilen, görüntüsel elemanların birleşimiyle meydana gelen görsel yüzeyler oluşturma biçimi şeklinde tanımlanabilir. Tasarımda önemsenen en temel noktalardan birisi ise, düşünsel ve görsel düzenlemesi bakımından bireysel/özgün olmasıdır. Ayrıca tasarım yüzeyleri oluşturulurken dikkat edilmesi gereken bir takım temel esaslar mevcuttur. Bunlar tasarımda hiyerarşiyi oluşturmak için gereklidir ve eksikliğinde doğru uygulanmış ve sonuca ulaştıracak bir tasarımdan söz etmek mümkün değildir. Öztuna’ya (2007:44) göre hayatımızın her anında söz konusu bu hiyerarşi mevcuttur. Hiyerarşik düzenleme *okunurluğu - görünürlüğü - algılanır olmayı* sağlar. Bu esaslar en genel ifadeyle, renk, doku, boşluk-doluluk, tipografik öğeler (yazınsal ifadeler) ve görsel öğeler şeklinde gruplandırılabilir.

Tasarım bu bileşenlerle prensipte problemi anlatabilmeyi hedefler. Dikkat çekebilir olması *görünür* olduğunu ifade eder. Görünürlüğü ise -doğru uygulanmış bir tasarım olması koşuluyla- *okunur* ve *etkileyebilir* olmasına yol açacaktır. Hedeflenen etkileşim, okunurluğun yanı sıra farklılığı da gerektirmektedir (Weill, 2009). Tüm bu çaba, tasarımcının bir derdinin

olması temeline dayanmaktadır. Reklam ajanslarından özgün çalışmalara kadar tasarım süreci bir amaç taşır, anlatılmak istenen bir “problem” vardır. Örneğin bir şarkıcının albüm tasarımı yeni şarkılarını halka ilan etmek temel amacına dayanır; problemi daha çok kişi tarafından tanınmak ve satışlarını arttırmaktır. Bir markanın reklam kampanyalarına yenilerini eklemesinin altında da benzer derter bulunur. Sosyal içerikli kampanyalar için üretilen tasarım ürünlerinde ise -afişler, bilbordlar, el ilanları vb.- global iklim krizleri, sokak hayvanlarının korunması ve bakımı, kadına şiddetin önüne geçilmesi gibi toplumsal sorunlar ele alınır. “Görselleştirme, bir tasarımın en önemli yaratıcı evresidir (Becer, 2002).” Bu minvalde, tasarımın bir amaca hizmet ettiği aşıkardır. Neticede tasarım bireylerin, kurumsal marka veya şirketlerin ve hatta toplumların sözü, sesi ve ifade ediliş biçimidir.

Görsel 1, 2, 3: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)

Tasarım Yüzeyleri

Tasarımdan söz edildiğinde aynı zamanda bir bütünlükten söz edilmiş olur. Tasarımda Kendine özgüllüğü ifade eden *Gestalt* terimi ise bu bağlamda bir tasarım ilkesi olarak benimsenmiştir. Bu teoriye göre, bireyler maruz kaldıkları uyaranları bir bütün olarak algılar. Parçalar birlikteyken anlamlıdır ve bir parça eksildiğinde anlam ve içerik değişip dönüşmektedir (Ertan & Sansarcı, 2016). Duygu ve düşüncelerin ifadeye dönüşmesinin ardından her tasarım boyut kazanması gereken bir yüzeye ihtiyaç duyar. Dolayısıyla, tasarım yüzeyleri bu bütünlüğün sağlandığı alanlar olarak önemlidir. Global ekseninde tasarım yüzeylerini ifade edebilmek için tasarım türlerini öncelikle uygulama alanlarına göre başlıklandırmak gerekirse bunlar: Endüstri Tasarımı, Çevre Tasarımı ve Grafik Tasarım olmak üzere üç ana başlıkta toplanır.

Görsel 4: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)

Endüstri ürünleri tasarımı başlığı altında, günlük hayat objelerinden olan ve bireylerin direk kullanımına yönelik olarak düşünülmüş, faydalı nesnelerin tümü yer almaktadır. Teknolojiyle birleşsin ya da birleşmesin tüm bu tasarım ürünleri -elektrikli bisikletler, araçlar, küçük ev aletleri, koltuklar, sandalyeler, çalışma masaları, dekoratif ürünler vs.- ergonomik ve işlevsel olmaları bakımından, tasarım ürünleri kategorisinde yer almaktadır.

Görsel 5, 6: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)

Çevresel tasarımlar dendiğinde, mekan/bina (mimari), peyzaj (park bahçe düzenlemeleri-yeşil alanlar) ve iç mekan (iç mimari) tasarımlarını ifade eden branşların olduğu tasarım grubundan söz edilmektedir. Mekan, bireylerin fiziksel ihtiyaçlarını karşılamanın yanında zihinsel ve duygusal olarak da beslediği alanlar olmasıyla aslında tümüyle *insan*'ı yansıtmaktadır (Taşçıoğlu, 2013). Bu düşünceden hareketle mekanın tarihi ve toplumsal hafızasının varlığından söz edilebilir. Mimarlıkta 'yer'in önemini vurgulayan Holl ise, mekanı bir yere ait ayrılmaz bir parça olarak ifade etmektedir (Auge, 2016). Bu bağlamda Opera ve tiyatro binaları, alışveriş merkezleri ve günümüzde çok yaygınlaşan yaşam alanı konseptleri (Örneğin; *Vadi İstanbul*) gibi yapılar insana özgü mimari tasarımlara örneklerdir.

Benzer şekilde, bu yapıların çevresel düzenlemeleri ve park bahçe gibi doğaya ilişkin alanların düzenlenmesi, yani dış cephe dizaynı, peyzaj mimarisinin ilgili olduğu tasarım yüzeylerindedir. Bu yüzeyler zaman içerisinde bina içerilerinde oluşturulmuş alanlara da taşınmıştır.

2. International Interdisciplinary Violence Conference September 24-25, 2021 Istanbul

İç mimarlık tasarım alanları ise mimari olarak inşa edilmiş binalara ilişkin yaşam alanlarının, adından da anlaşılacağı üzere iç mekanlarıyla ilgili düzenlemeleri konu almaktadır. Bu kapsama dahil olan bir diğer yüzey alanı ise özel mülkiyetlerden olan yat gibi yapıların iç mekan düzenlemeleridir.

Görsel 7, 8: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)

Grafik tasarım diğer tasarım alanlarından farklı olmak üzere, günümüze dek genellikle iki boyutlu yüzeylerde varlık bulmuştur. Ancak günümüzde çevresel anlamda enstelasyon ve dijital platformlarda hareketli olmak üzere disiplinler arası bir algı barındırmaktadır. Tasarım gerçekleşirken tipografiden fotoğraftan, renklerden ve geometrik veya amorf biçimlerden yararlanılabilir. Bazen bunların tümünün kullanıldığı da gözlemlenebilir.

Endüstriyel tasarım ürünleri ve çevresel tasarım ürünlerine nazaran mesaj iletmesi bakımından en yaygın kullanılan yüzeyler grafik tasarım yüzeyleridir. Ambalaj tasarımları, logolar, kitaplar, afişler, billboardlar, tabelalar, ilanlar, broşürler, araç giydirmeler, cephe giydirme ve duvar boyamalar, yönlendirmeler ve ikonlar gibi tüm tasarımların yanı sıra meydanlarda yer alan tipografik enstelasyonlar veya dijital ortamlarda kullanılan videolar ile artırılmış gerçeklik tasarımlarıyla oluşturulmuş etkileşimli tasarımlar tüm yaşam alanlarını ele geçirmiş gibidir. Grafik tasarım ürünleri diğer tasarım alanlarının malzemesi de olma potansiyeli taşır. Örneğin bir kumaş yüzeyine basılmış tasarım pek tabii bir koltuk yüzeyi olacaktır. Dolayısıyla tekstil yüzeylerinin de tasarım yüzeyleri olması kaçınılmazdır.

Görsel 9, 10: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)

Bayer'e (1967:46) göre maruz kaldığımız bu yoğun görsel malzeme görme duyumuzu köreltmektedir. Uçar'a (2004:23) göre ise bireyler, toplumlar içerisinde farklı amaçlar için düzenlenmiş farklı bir çok işaretler kullanır. Dolayısıyla kendilerini sarmalayan bu tasarım havuzu toplumun bireyleri üzerinde kültürel anlamda bir aşinalık yaratarak toplumsal ilişkiler üzerinde önemli bir rol oynar. Buradan hareketle, söz konusu tasarım alanlarının doğru kullanılması gereği önem taşımaktadır. Nitekim, okunur olmak bunca göstergenin arasında görünür olabilmek demek olacaktır. Okunurluk aynı zamanda anlaşılabilirlik. Yani aslında derdini anlatabilen ve kendini gösterebilen tasarım işler. Bu şekilde doğru uygulanmış bir tasarım görünebilir olmasının yanında mesajı da doğru aktarabildiğinde amacına ulaşacaktır demek olur. Tüm bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere tasarım, az şeyle çok şey anlatma biçimidir. Bu da onu evrensel kılan en ayrıcalıklı özelliğidir.

Görsel 11: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)

Şiddetin Tanımı Sebepleri ve Türleri

Şiddet bir taraftan günümüzde oldukça kaçınılmasına rağmen bir taraftan günden güne artan bir sorun haline almıştır. Bu sorun çok eski zamanlara dayanan ve varlığına engel olunamayan bir durumdur. Tanım olarak; şiddet bireylere, toplumlara, hayvanlara ve/veya doğaya fiziksel veya ruhsal (ya da her ikisi) olarak can yakıcı, üzücü, yıkıcı, yakıcı, yok edici bir biçimde saldırgan tavırlardır (Köse & Beşer, 2007). Etimolojik açıdan bakıldığında *şiddet* dilimize Arapçadan geçmiştir. 'Şedid' ya da 'Şeddat' köklerinden gelen şiddet karşıt görüşteki kişilere ya da olaylara kuvvet kullanmak kaba ve sert davranmak anlamındadır. Türkçe kaynaklarda ise "sertlik, katı davranış, kaba kuvvet uygulama." şeklinde ifadeler karşılık gelmektedir (Ünsal, 1996).

Toplumsal açıdan bakıldığında şiddet bireyden bireye, ya da belli bir kitleye, doğaya veya hayvana yöneltilmektedir. Özetle insan faktörü şiddette başroldedir. Taraflar ve şiddetin derecesi değişse de eylem olarak *araç* ve *niyet* bakımından türlerinin olduğu söylenebilir. Uygulanan şiddet kimi zaman kişiler arası anlaşmazlık, kimi zaman ülkeler arası çatışma kimi zaman ise bireysel bir süistimalin sonucu olabilir. Fakat, insan eylemlerinin sonuçları, eylemcinin denetimini aşar (Arendt, 1996). Bir süre sonra yaptığı eylem zihninde meşrulaşır.

2. International Interdisciplinary Violence Conference September 24-25, 2021 Istanbul

Oysa, birey, toplum ya da sosyal bir grup tarafından şiddetin meşrulaşması önemli bir sorundur. Bu duygu durumu, acımasızlığa ve dolayısıyla şiddetin boyutunun artmasına yol açacaktır (Moses, 1996).

Winnicott'un araştırmalarına göre şiddete meyli olan bir bireyin davranış temellerinde bazı önemli nedenler vardır. Yetersiz kalan aile içi ilişkiler, şevkat ve sevgi yoksunluğu ve nesilden nesile aktarılan davranış biçimlerinin rol model olarak benimsenmesi gibi etkenler bir bireyin şiddete yönelim sebeplerindedir. Benzer bir şekilde saldırgan tavır ve tutumların depresif bireylerde sakinliğe yol açtığı savunulmaktadır. Vicdanla çok ilişkili olan bir durumdur şiddet. Kendi çıkarlarını başka bireylerin yaşama haklarından üstün tutmak için vicdani muhakemesini yitiren ve şiddete kılıf uydurarak onu meşru gören bireylerin şiddet uygulama biçimleri ve dereceleri zamanla artan doğrultuda ilerler (Moses, 1996, s. 24-26). Dolayısıyla şiddet öncelikle bireyin yaşam alanında maruz kaldığı oranda kendi hayatında varlık gösterir ve yaşantısı boyunca artma eğilimi kaçınılmaz olduğu söylenebilir.

Yukarıdaki ifadeler ek olarak günümüzde şiddetin çeşitli eylem biçimleri de doğmuştur. Yalnızca savaş, çatışma, cinayet veya güç kullanma yoluyla değil sözle, cinsel taciz biçiminde, ya da *mobbing* adı verilen davranışlarla uygulanan şiddet türleri de mevcuttur. Kısaca fiziksel ve ruhsal zarar veren her edim şiddet olarak değerlendirilebilir (Ünsal, 1996, s. 30). Bu ifadelerden de anlaşılacağı üzere şiddetin çok çeşitli türleri vardır. En genel haliyle başlıklandırmak gerekirse suç sayılıp sayılmamasına göre veya amaçsal (örneğin intikam almak amacıyla) ya da araçsal (örneğin sosyal konumunu korumak amacıyla) olmasına göre sınıflandırılabilir.

Tasarım Yüzeylerinde Şiddet Örnekleri

Dini değerler, kültürel değerler ve bunların birleşiminden doğan toplumsal yapı ile şekillenen şiddet davranışı, ona yönelim arttıkça alışıldık ve yadırganmaz bir hale gelecektir. Tasarım tam da bu noktada bu değer yargılarının değişmesi ve dönüşmesi adına büyük önem taşır. Toplumun algısını değiştirmeyi amaçlar. Kötüyü veya yanlış göstermek ya da tam tersine yapılması gerekeni işaret etmekte yetkindir. Aşağıda bazı tasarım örneklerine değinilmiştir.

Görsel 12, 13, 14: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 01.09.2021)

Yukarıda yer alan Görsel 12, aslen barışı simgeleyen bir kuşun gövdesi ile bir bombanın kuyruğunun birleşmesinden oluşmaktadır. Bu bütünlük savaşı temsil etmektedir. Görsel 13’de yer alan fil silüetinin diş kısımlarına kan ile oluşturulmuş bir imaj yerleştirilmiş ve aslında takı ve değerli malzemeler oluşturmak adına hayvanların şiddete maruz kaldığı ifade edilmek istenmiştir. Filin silüet şeklinde olması ise geneli betimlemek amaçlıdır.

Görsel 15, 16, 17: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)

Görsel 14 ve 15 kadına karşı şiddeti konu alan afişlerdendir. Morarmış göz çevresi ve bir erkeğe ait yumruk görselleri ile kırmızı zeminde yok sayılan kadını sembolize eden siyah silüet şeklinde kullanılan figürler kullanılmıştır. Bu kadın figürlerinde korku ve gözyaşı tasarıma yansımış duygusal ifadelerdendir.

Görsel 16 ise doğaya karşı, dolayısıyla hayvanlara karşı şiddeti konu alan bir afiştir. Bu afişte doğaya/denizlere bırakılan plastiklerin hayvanların midelerine kadar ulaştığı ifade edilmektedir. Görsel 17’de ise gene hayvanlara karşı yöneltilen şiddet unsuru yer almaktadır. Bu afişte yer alan görsel kürkleri için katledilen hayvanların uğradığı zulüm ve şiddeti ifade etmektedir.

Görsel 18, 19, 20: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)

Görsel 18 ve Görsel 19 kadına şiddetin yansıtıldığı diğer afişlerdir. Bu kez afişte bir kadın fotoğrafı kullanılmış fakat gözü kapatılmıştır. “*Kan ağlamak*” deyiminin görselleştirildiği bir afiş olmuştur. Görsel 19’da da kadınlara sunulması gereken buket çiçekler yerine aynı buket içerisine yumruk haline getirilen eller yerleştirilmiş ve bu şekilde şiddet temsil edilmiştir.

Görsel 20 ise bir kareta karettanın denize ulaşabilmesine mani olunduğu gerçeği yansıtılmıştır. Bu afişte onları ipe götüren şeyin insanlar olduğu düşüncesi vurgulanmaktadır. Görselde ip yerine kullanılan obje ise bir pipettir. Bu vurgu, denizlerin ve doğanın gene insanların tek kullanımlık nesnelere atık haline getirmeleri sonucu kirletilmesine dolayısıyla da hayvanların hayatının katledilmesine yol açtığını ifade etmektedir.

Görsel 21, 22: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)

Görsel 21 ve Görsel 22 çocuklara karşı şiddetin konu alındığı afişlerdendir. Bu afişlerde aslında onların duyup görebileceği şekilde şiddetin ya da tartışmanın yaşanmasının psikolojileri üzerinde derin etkiler yaratabileceği gerçeği, onları karanlıkta ve korku dolu bir şekilde görselleştirilerek ifade edilmiştir. Görsel 22’de ise çocuklara yüksek sesli bir biçimde kaba konuşmanın onlara karşı yöneltilen bir şiddet olduğu afişteki kişinin ağzından çıkan yumruk ile görselleştirilmiştir.

Görsel 23, 24, 25: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)

Görsel 23'de kadına karşı şiddet bir kadın ikonunun yarısı ile bir bıçak silüetinin birleşmesinden oluşan figürle kurgulanmıştır. Bıçaktaki kan izleri şiddet unsurunu pekiştirirken görsel bütünlüğün sağlanması afişe ironik bir ifade katmıştır. Görsel 24 ise konuşma/ifade özgürlüğünün kısıtlanmasını yansıtmaktadır. Bu da bireyin haklarına karşı uygulanan bir şiddet biçimidir ve tutsaklığı temsil eden kelepçe görseli ile yansıtılmıştır. Son olarak Görsel 25 ise hayvanlar üzerinde deney yaparak üretilen kozmetiklerin, hayvanların yaşamı üzerindeki olumsuz etkisini ve onların neslinin devamlılığına mani olan olumsuz durumları ifade etmektedir. Bunun bir katliam olduğunu vurgulanmıştır. Yaşama hakkının ve özgürlüğün gaspı da şiddetin bir türüdür.

Sonuç

Geçmişte ve günümüzde şiddet çok çeşitli şekillerde yansıtılagelen ve uygulanan bir eylemdir. Araştırmada yer alan açıklamalar ve görsellerde de ifade edildiği üzere, günlük yaşamda şiddet bir çok alanda yer almaktadır. Bu durumun önüne geçilmesi için toplumların bilinçlenmesi ve birlik olması gereği açıktır. Bunun için, şiddet ve şiddetin sonuçları daha fazla görünür kılınmalıdır. Bu noktada tasarım devreye girmektedir. İki boyutlu yüzeylerde ele alınan şiddet öğeleri zulmü ve onun sonuçlarını göstermeyi hedefleyen kurgusal uygulamalardır.

Tasarım Yüzeylerinde Şiddet Örnekleri başlıklı bölümde yer alan görsellerden de anlaşılacağı üzere şiddet çoğunlukla, kan, korku, ölüm ve karanlık ile işlenmektedir. Afişlerde bu ifadeler için genellikle siyah kullanılmış, kanı temsil eden kırmızı renge ağırlıklı olarak yer verilmiştir. Sosyal içerikli afişler oldukları için ifşa yerine betimlemeler söz konusudur. Kimliği belli olmayan kişilerin kimliği belli olmayan kimseler tarafından maruz kaldığı fakat toplumsal olarak olumsuzluğu çağrıştırdığı görülmektedir. Bu tür durumların böyle sürüp gitmesi kadınlara, çocuklara, hayvanlara, doğaya ve dolayısıyla tüm habitata zarar vererek doğal dengenin bozulup ilişkilerin yozlaşmasıyla sonuçlanacaktır. Şiddetin şiddeti doğurduğu

gerçeği ebeveynlerin çocuklara aşıladıkları şiddetle onların doğaya yansıttıkları şiddetin kısır bir döngüyü yaşattığını gözler önüne sermektedir.

Tasarım yüzeylerinde şiddetin görünür olması, belirli bir kesimin bu tür görsellere maruz kalan bireylerin toplumsal değerlerinde deformeye sebep olacağını düşünmesine rağmen, zaten deformasyona uğramış değerlerin, yaşattığı ve yaşatması muhtemel sonuçlarını göstermenin gereği açıktır. Bu durum gerekli tedbirlerin, önlemlerin veya yaptırımların geliştirilmesiyle engel olunabilir bir hal alacaktır. Şiddet içerikli bu tür gerçeklerin görünür olması, bireylerin yaşamlarında neden-sonuç ilişkileri kurabilmeleri ve yaşanan bu gerçeklerin görünür olması sayesinde ders çıkarabilmeleri bakımından önemlidir. Sonuç olarak, iki boyutlu yüzeylerde işlenen tasarımlarda, hayatın bir gerçeği halini almış olan şiddet ögesinin konu edilmesi, şiddetin insan hayatındaki varlığını engelleyebilir ya da azaltabilir nitelikte olduğu söylenebilir.

Kaynaklar

- Öztuna, H. Y. (2007). *Görsel İletişimde Temel Tasarım*. İstanbul: Tibyan Yayıncılık.
- Ambrose, G., & Harris, P. (2012). *Grafik Tasarımın Temelleri*. (M. E. Uslu, Çev.) İstanbul: Literatür Yayınları.
- Arendt, H. (1996, Şubat 24.08.2021). Şiddet Üzerine. *Cogito*, 6-7, s. 8.
- Auge, M. (2016). *Yok Yerler*. İstanbul: Daimon Yayınları.
- Bayer, H. (1967). Tipografi Üzerine. H. Armstong içinde, *Grafik Tasarım Kuramı* (M. E. Uslu, Çev., s. 46). İstanbul: Espas Yayınları.
- Becer, E. (2002). *İletişim ve Grafik Tasarım*. Ankara: Dost Yayınevi.
- Ertan, G., & Sansarcı, E. (2016). *Görsel sanatlarda Anlam ve Algı*. İstanbul: Alternatif Yayıncılık.
- Ünsal, A. (1996, Şubat 25.08.2021). Genişletilmiş bir Şiddet Tipolojisi. *Cogito* (6-7), s. 29.
- Köse, A., & Beşer, A. (2007). Kadının Değiştirilebilir Yazgısı "Şiddet". *Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokul Dergisi*, 4, 115.
- Moses, R. (1996, Şubat 28.08.2021). Şiddet Nerede Başlıyor. *Cogito* (6-7), s. 23.
- Taşçıoğlu, M. (2013). *Bir Görsel İletişim Platformu Olarak Mekan*. İstanbul : Yem Yayınları
- Uçar, T. F. (2004). *Görsel İletişim ve Grafik Tasarım*. İstanbul: İnkılap Yayınları.
- Weill, A. (2009). *Grafik Tasarım*. (O. Türkay, Çev.) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Görsel Kaynakça

- Görsel 1: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)
Görsel 2: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)
Görsel 3: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)
Görsel 4: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)
Görsel 5: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)
Görsel 6: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)
Görsel 7: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)
Görsel 8: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)
Görsel 9: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)
Görsel 10: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)
Görsel 11: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 28.08.2021)
Görsel 12: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 01.09.2021)
Görsel 13: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 01.09.2021)
Görsel 14: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 01.09.2021)
Görsel 15: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)
Görsel 16: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)
Görsel 17: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)
Görsel 18: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)
Görsel 19: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)
Görsel 20: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)
Görsel 21: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)
Görsel 22: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)
Görsel 23: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)
Görsel 24: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)
Görsel 25: <https://tr.pinterest.com/> (Erişim tarihi: 05.09.2021)